

Framtidig utforming av Fritidsrenovasjon

Konsekvensutredning for
Ringsaker kommune

Miljøstasjon fritidsrenovasjon Midt-Gudbrandsdal

Hamar: September 2018

Prosjektleder: Corinna Schneider

Prosjektgruppe: Sirkula: Christian Lie, Mette Jørgensen og Corinna Schneider
Ragn-Sells: Tove Helen Taaje og Frank Høggaugen
Vang Almenning: Johannes Wetten
Løiten Almenning: Johan Chr. Fischer

Styringsgruppe: Grethe Olsbye, Oddvar Fauske, Terje Dahl

Konsekvenser for fritidsrenovasjon i Ringsaker kommune

Sirkula IKS har utarbeidet en rapport som omhandler fremtidig utforming av fritidsrenovasjon. Rapporten vedlegges. Da omfanget av fritidsrenovasjon varierer i de ulike kommunene oppsummeres de praktiske og økonomiske konsekvenser pr kommune. Fremdriftsplan og påvirkning av gebyr er kun tatt med i denne oppsummeringen, da den er forskjellig fra kommune til kommune.

Fritidsrenovasjon i Ringsaker

Sirkula IKS/kommunen håndterer i dag all innsamling av fritidsrenovasjon i Ringsaker kommune.

Fritidsbebyggelsen er i all hovedsak konsentrert i området Sjusjøen og Åstdalen, men det er også spredt fritidsbebyggelse i andre deler av Ringsaker. Avfallet samles inn ved hjelp av 49 returpunkter, hvorav 27 av disse benytter containere og 22 er mindre og benytter beholdere. Noen abonnenter benytter ordinær beholderrenovasjon (kun restavfall), da hyttene ligger i umiddelbar nærhet til ordinær boligbebyggelse og kan derfor tømmes av renovasjonsbil på rute.

Dette er fordeling av fritidsrenovasjonen i Ringsaker kommune:

Renovasjonsordning	Antall hytter
Antall hytter som har egne beholdere	175
Antall hytter som er knyttet til fellespunkt	6812

Hvordan anbefaler Sirkula IKS å håndtere fritidsrenovasjon i Ringsaker kommune fremover?

Sirkula IKS anbefaler å innføre samme kildesortering hos fritidsrenovasjon som det er på ordinær husholdning. Det vil si innsamling av papir, plast, glass og metallemballasje, matavfall og restavfall.

Det er også viktig at det benyttes løsninger som er tilrettelagt med hensyn til universell utforming, spesielt i områder hvor fritidsbebyggelsen også er tilrettelagt for dette. Med andre ord betyr dette at nye hyttefelt skal ha tilrettelagte avfallsløsninger, men gamle hyttefelt hvor dette ikke er hensyntatt, ikke nødvendigvis må ha tilrettelagte renovasjonsløsninger.

Samkjøring med husholdningsrenovasjon

Hyttene som ligger i umiddelbar nærhet til ordinær bebyggelse og kan benytte samme renovasjonsløsning som husholdning. Sirkula IKS anbefaler å ta en gjennomgang av alle slike fritidsabonnenter å gjøre individuelle vurderinger. Her er det muligheter for at flere av de 175 abonnentene kan kobles til eksisterende returpunkt, og noen steder kan det opprettes mindre felles returpunkter. Å plassere ut 3 ekstra beholdere til alle disse 175 abonnenter uten å ta individuelle vurderinger anbefales ikke, da det vil kunne bli stående mange beholdere plassert rundt i ulike veikryss, etc. Det er også kostbart med tilsvarende tømmefrekvens på fritidseiendommer som på private abonnenter. Tiltak anbefales utført innen 2025.

Annen spredd fritidsbebyggelse med containere

Fritidseiendommer som ligger lenger fra områder med ordinær renovasjon og i dag benytter seg av returpunkter bestående av en container. Det er foreslått, i henhold til rapporten, innføring av full kildesortering innen utgangen av 2020, og samtidig vurdere om returpunktene skal ha universell utforming. Det vil vurderes løpende hva slags innsamlingsløsninger som skal benyttes, og om det skal vurderes ny plassering.

Oppgradering av returpunkter

Som tidligere nevnt er det ikke et absolutt krav å utforme alle returpunkter i henhold til universell utforming. Nye områder som er tilrettelagt i henhold til krav, krever at returpunktet også er tilrettelagt. For eldre områder er dette ikke ett krav og containere og andre løsninger kan benyttes, selv om dette ikke nødvendigvis anbefales.

Løsninger som er godkjent i henhold til universell utforming skal ha enkel tilgang og en innkashøyde under 110 cm over bakken.

Oppgradering av Benstigen

Den ubemannede gjenvinningsstasjonen «Benstigen» har behov for oppgradering. Det anbefales å gjennomføre en vurdering med tanke på kjøremønster, kødannelse inn i området, hvilke typer avfall som kan leveres etc. Dette er en større oppgave som må sees på som et eget prosjekt. Det vises til rapporten «Framtidig utforming av Fritidsrenovasjon i Ringsaker, Løten, Hamar og Stange kommune» kapittel 5.4

Bemanning av Benstigen

Det kan vurderes å bemanne benstigen i perioder når pågangen er stor. Dette kan være i fellesferier på sommeren samt i perioder av vinterferiene og påskeferiene. Benstigen vil uansett til en hver tid være åpen for brukere, men ved å bemanne stasjonen i perioder med stor pågang, vil det kunne bedre trafikkflyt og optimalisere fyllingsgrader i containere. Dette vil også kunne redusere forsøpling ved å veilede brukere til containere med ledig kapasitet.

Under ligger en tabell som gir en oversikt over kostnadene for å bemanne opp stasjonen. Her er det ikke tatt hensyn til eventuelle kostnader for å legge opp til tilfredsstillende infrastruktur.

Bemanning fellesferie sommer

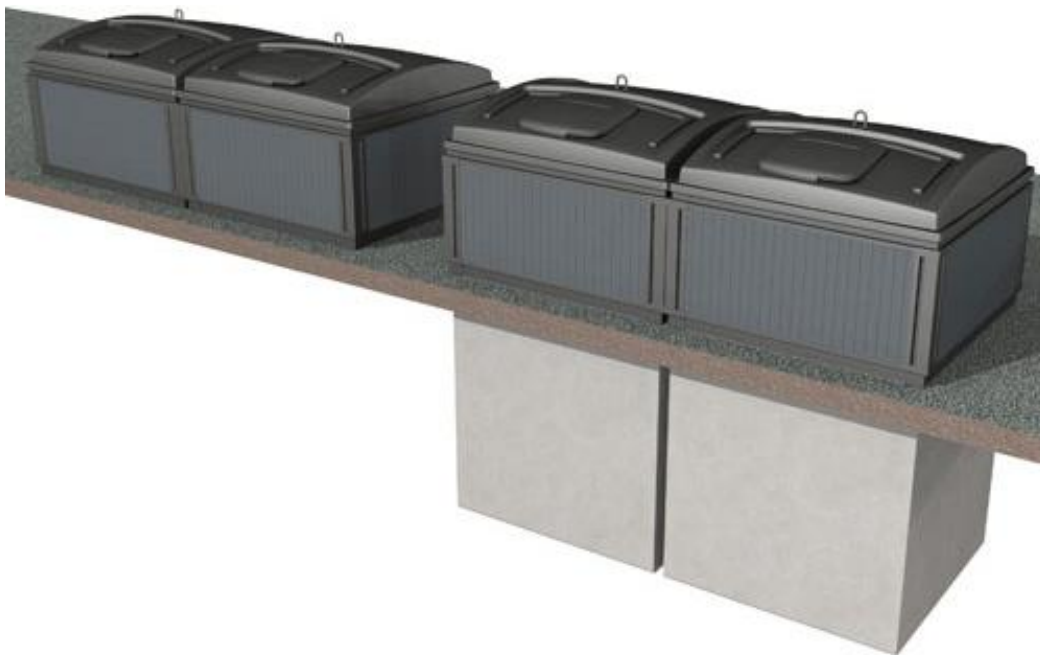
Antall ansatte	Antall dager	Antall timer pr dag	Timepris	Antall dager overtid	Overtid 100%	Total personal kostnad
1	14	7,5	kr 692	6	kr 1 384	kr 67 876

Bemanning vinterferie og påske

Antall ansatte	Antall dager	Antall timer pr dag	Timepris	Antall dager overtid	Overtid 100%	Total personal kostnad
2	7	7,5	kr 692	4	kr 1 384	kr 114 180

Forslag til universell utformet løsning

Når det skal utarbeides renovasjonsløsninger som tilfredsstillt krav til universell utforming, anbefaler Sirkula IKS enten nedgravde avfallsbrønner eller tilsvarende løsninger som er plassert på bakken. Noen steder er det utfordrende å grave ned avfallsbrønner. Det kan være kortsiktige avtaler med grunneier som gjør det lite hensiktsmessig å investere i nedgraving av utstyr. Her er det mulig å benytte tilsvarende utstyr som plasseres oppe på bakken. Denne type løsning gir dårligere kapasitet, men større fleksibilitet i forhold til relokalisering av returpunktet.

Forslag til tradisjonell containerløsning

Alternativet til de universell utformede løsningene er tradisjonelle containerløsning hvor det settes ut container til restavfall og beholdere til kildesortert avfall. Dette er en enkel løsning, men den vil ikke fremstå like fremtidsrettet eller brukervennlig som løsningen over.

Kostnader å opprette returpunkt

Det anbefales å redusere fra 17 returpunkter i Ringsakerfjellet til 6 større returpunkter samt 1 nytt returpunkt på Natrudstilen pga. stor utbyggingsaktivitet, hvor det er lagt til rette for kildesortering og universell utforming.

Større returpunkter i Ringsakerbygda anbefales i første omgang å legge til rette for kildesortering. Innen 2025 anbefales det å gjennomføre en vurdering av hvordan returpunktene skal utformes.

Returpunkt	Dagens utstyr	Utfordringer	Tiltak	Investering	Kostnad pr abonnent pr år
Benstigen Ca. 2600 abonnenter	Containere	Ikke lagt til rette for universell utforming	Bytte container med annen tilpasset oppsamlingsenhet plassert på bakken. Legge til rette for sortering.	1.000.000,-	35,-
Natrudstilen Minimum 500 nye abonnenter	Nytt plass	Nytt returpunkt anbefales opprettet pga. mye nytt utbygging.	Etablere avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	400.000,-	
Storåsen Ca. 2000 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Bytte container med avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	675.000,-	
Kvarstad-sætra (NY) Ca. 400 abonnenter	Ny plass	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Bytte container med avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	215.000,-	
Laulia Ca. 1080 abonnenter	Containere	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Bytte container med avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	400.000,-	

Hamarsætra Ca. 680 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Bytte container med avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	275.000,-
Kvilheim sag (NY) Ca. 250 abonnenter	Ny plass	Ny plass	Bytte container med avfallsbrønner. Legge til rette for sortering og universell utforming.	365.000,-
Jessnes- stranda (bygda) Ca. 60 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Turven (bygda) Ca. 64 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Kommers- vika (bygda) Ca. 29 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Steinshullet (bygda) Ca. 35 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Dæhli skole (bygda) Ca. 46 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Helgøya (bygda) Ca. 66 abonnenter	10 m3 cont.	Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-

35,-

Nordmessen vegen (bygda)		Ikke lagt til rette for sortering eller universell utforming	Beholde container, men legge til rette for kildesortering med beholdere	15.000,-
Ca. 36 abonnenter	10 m ³ cont.			

Det er ofte kun et fåtall hytter tilknyttet til mindre returpunkter. Plasseringen er svært forskjellige; noen er plassert i bygda andre i et veikryss eller der hyttene er plassert. Mindre returpunkter byr på en rekke problemer. For lite plass til flere beholdere og dermed kildesortering, det er miljømessig ikke forsvarlig å hente kildesortert avfall pga. kjøreavstanden, forsøpling osv. Samtidig ønsker noen av disse hytteeiere full kildesortering og grunneiere at returpunktet fjernes. Det bør vurderes en ny plassering av noen returpunkter, samslåing av store og mindre returpunkter i bygda og om det er miljømessig forsvarlig innføring av kildesortering. Evaluering og tiltak foreslås gjennomføres innen 2030. Med en slik tidsramme kan kostnader innarbeides i driftsbudsjettet.

Returpunkt:	Type beholdere
Strandvik- Jessnes	3 x 370 liter + 1 x 240 liter mat
Grøtoden - Jessnes	2 x 370 liter + 1 x 140 liter mat
Heggenhaugvegen 351-373, Gaupen	2 x 370 liter + 1 x 240 liter rest
Heggenhaugvegen 273-281, Gaupen	1 x 370 liter
Gimsevegen, Brumund	3 x 370 liter
Solsvevegen, Kvernstubrua	1 x 370 liter
Nordre Kongsveg 412 - 420, Brøttum	1 x 370 l + 80 l rest og 1 x 140 l mat
Nordre Kongsveg, Finsandvegen	2 x 770 liter + 1 x 370 papir og glass/m
Nordre Kongsveg, Kvitsandåsen	3 x 370 l rest, 2 x 370 l til papir, 1 x 370 l glass/m
Tangnesvegen, Mengshol	1 x 370 l + 1 x 240 l og 1 x 140 l mat
Brennerivegen, Gaupen	1 x 370 liter
Nesvegen	1 x 370 liter
Ringsakervegen	2 x 370 l + 1 x 140 l rest og 1 x 140 l mat
Kongssund - Næra	4 x 370 l rest, 1 x 240 l papir og glass/m
Nøsteberget - Næra	1 x 190 liter
Renseanlegg - Mesnali	2 x 240 liter
Mesnali - Sagstua	1 x 370 l + 1 x 240 l rest og 1 x 240 l mat
Grefsheimvegen, Nes	1 x 370 liter
Bysætervika	1 x 370 liter
Dampsaga, Sørnessenvegen	1 x 370 liter
Bergundbakken v /Holobo	1 x 370 l + 2 x 240 l rest og 1 x 140 l mat
Bergundhaugen	3 x 370 liter

Ved beregning av gebyrer er det forutsatt at avfallsmengden ikke endres, men kun sammensetning. Det er også forutsatt at behandlingskostnadene på avfallet blir tilsvarende som i dag, selv om det er beregnet at deler av avfallet ikke blir behandlet som restavfall, men som en sortert avfallsfraksjon. Det er knyttet kostnader til behandling av sorterte avfallsfraksjoner. Det er forutsatt at dette ikke vil ha noen økonomiske konsekvenser i forhold til dagens ordning. Det er forslag om å sentralisere returpunktene, men flere utsorterte avfall fraksjoner vil kreve hyppigere tømme frekvens på de forskjellige fraksjonene.

Oppsummering

Sirkula IKS anbefaler å oppdatere dagens ordning på Sjusjøen og i Åstdalen ved å etablere nye større returpunkter, hvor det er lagt til rette for kildesortering, universell utforming og estetikk. Antall returpunkt i fjellet anbefales å redusere fra 17 til 6. Fritidsrenovasjonen i lavereliggende deler av Ringsaker anbefales å tilrettelegge for kildesortering og innen 2025 vurdere behovet for universell utforming.

Det anbefales å opprette en arbeidsgruppe bestående av representanter fra berørte grunneiere, kommunen og Sirkula for samme finne frem til optimale plasseringer.